

**Izvješće o izvršenju Plana djelovanja Grada Zagreba
u području prirodnih nepogoda za 2022.**

Zagreb, veljača 2023.

I. UVOD

Temeljem članka 18. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (Narodne novine 16/19, u daljnjem tekstu: Zakon) Gradska skupština Grada Zagreba do 30. studenoga tekuće godine donosi plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određivanja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda. Planom djelovanja definiraju se kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, upis u Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Temeljem članka 18. stavka 2. Zakona, Plan djelovanja sadržava:

- popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode,
- procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva,
- sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz Zakona i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Gradska skupština Grada Zagreba je na 5. sjednici od 28. listopada 2021. donijela Plan djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda za 2022. (Službeni glasnik Grada Zagreba 26/21).

Pravni temelj za izradu Izvješća o izvršenju Plana djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda za 2022. je članak 18. stavak 3. Zakona kojim je propisano da gradonačelnik Grada Zagreba, Gradskoj skupštini Grada Zagreba, do 31. ožujka tekuće godine dostavlja izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

II. PRIRODNE NEPOGODE

Prirodnom nepogodom, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

Prirodnim nepogodama smatraju se:

- potres,
- olujni i orkanski vjetar,
- požar,
- poplava,
- suša,
- tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom,
- mraz,
- izvanredno velika visina snijega,
- snježni nanos i lavina,
- nagomilavanje leda na vodotocima,
- klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta,

- druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite. Skupine dobara za koje se utvrđuje šteta: građevine, oprema, zemljište, dugogodišnji nasadi, šume, stoka, obrtna sredstva, ostala sredstva i dobra.

Prirodna nepogoda proglašava se ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30 % prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30 %. Ispunjenje uvjeta za proglašenje prirodne nepogode utvrđuje Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba za procjenu šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba).

III. MJERE UBLAŽAVANJA I UKLANJANJA IZRAVNIH POSLJEDICA PRIRODNE NEPOGODE

Sukladno Planu djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda za 2022. pod pojmom mjere smatraju se sva djelovanja Grada Zagreba vezana za sanaciju nastalih šteta, ovisno o naravi, odnosno vrsti prirodne nepogode koja je izgledna za određeno područje, odnosno o njihovim posljedicama. Kako se prirodne nepogode uglavnom javljaju iznenada i ne nastaju uvijek štete istih razmjera, u ovom dijelu moguće je provesti:

- preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode,
- mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode.

Preventivne mjere radi umanjenja posljedica prirodne nepogode obuhvaćaju: saniranje postojećih klizišta, uredovanje kanala i propusta uz prometnice, uredovanje korita potoka, rječica i rijeka, uređenje retencija, izgradnju barijera za sprečavanje odnošenja zemlje izvan poljoprivrednih površina, rušenje starih i trulih stabala, postavljanje zaštitnih mreža protiv tuče i slično.

Mjere za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode - pružanje prve pomoći unesrećenima ako ih je bilo, čišćenje stambenih, gospodarskih i drugih objekata od nanosa mulja, šljunka, drveća i slično, uklanjanje odronjene zemlje, mulja i šljunka s cesta i lokalnih putova te sve ostale radnje kojima se smanjuju nastala oštećenja. Ove mjere provode se organizirano na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini sukladno pravima i obvezama sudionika. S ciljem pravodobnog i učinkovitog ublažavanja i uklanjanja izravnih posljedica, procjena štete od ekstremnih prirodnih uvjeta u pravilu se obavlja odmah ili u najkraćem roku.

IV. IZVJEŠĆE O PROVEDENIM AKTIVNOSTIMA I MJERAMA U 2022.

Gradska skupština Grada Zagreba je na 7. sjednici od 27. siječnja 2022. donijela Odluku o izmjenama Odluke o osnivanju Gradskog povjerenstva Grada Zagreba za procjenu šteta od prirodnih nepogoda (Službeni glasnik Grada Zagreba 3/22), a na 8. sjednici od 25. veljače 2022. Zaključak o razrješenju članova i imenovanju članova Gradskog povjerenstva Grada Zagreba za procjenu šteta od prirodnih nepogoda (Službeni glasnik Grada Zagreba 8/22). Povjerenstvo ima sedam članova od kojih su tri imenovana na prijedlog Odbora za izbor i imenovanja, a ostale članove je predložio gradonačelnik: dva člana iz Gradskog ureda za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje, te po jednog člana iz Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet i Gradskog ureda za mjesnu samoupravu, civilnu zaštitu i sigurnost.

Gradska skupština Grada Zagreba je na 17. sjednici od 10. studenoga 2022. donijela Plan djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda za 2023. (Službeni glasnik Grada Zagreba 33/22).

Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba je u 2022. održalo ukupno dvije sjednice na kojima je između ostaloga, a sukladno članku 13. točki 10. Zakona, na sjednici od 16. prosinca 2022., donijelo Plan djelovanja Grada Zagreba u području prirodnih nepogoda za 2023. iz nadležnosti Gradskog povjerenstva Grada Zagreba za procjenu šteta od prirodnih nepogoda.

Tijekom 2022. održane su dvije vježbe postrojbi i snaga sastavnica sustava civilne zaštite: Vježba „Zagreb 2022“ koja je predviđala reakciju na razorni potres i odgovor na radiološki izvanredni događaj i Vježba „Sava 2022“ koja je predviđala situaciju neuporabljivosti savskih mostova te prebacivanje snaga preko rijeke čamcima uz osiguranje vodenim skuterima. U obje vježbe sudjelovali su pripadnici postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene kao i timovi Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Andrija Štampar“, Javne vatrogasne postrojbe, Vatrogasne zajednice Grada Zagreba, Gradskog društva Crvenog križa Zagreb, Policijske uprave Zagrebačke, Zagrebačkog radioamaterskog saveza, Zagrebačkog speleološkog saveza, HGSS stanica Zagreb, Ravnateljstva civilne zaštite i timovi Državnih intervencijskih postrojbi. U svakoj od vježbi sudjelovalo je više od 200 sudionika.

U izvještajnom razdoblju, na području Grada Zagreba u 2022. nisu bili ispunjeni uvjeti za proglašenje prirodne nepogode stoga nije ni proglašena prirodna nepogoda niti su provedene mjere ublažavanja i uklanjanja posljedica prirodnih nepogoda sukladno Zakonu. Shodno navedenom, nisu dodijeljena sredstva za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Isto tako, u izvještajnom razdoblju nisu dodijeljena sredstva žurne pomoći iz državnog proračuna ni iz proračuna Grada Zagreba.